

Udredning om mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø_AMFF_42-2017-09

Forskergruppe:

Ulrik Gensby, Seniorforsker, PhD (projektleder) (TA)

Hans Jørgen Limborg, Forskningschef, PhD (TA)

Johnny Dyreborg, Seniorforsker, PhD (NFA)

Elizabeth Bengtson, Forskningsbibliotekar (NFA)

Per Åkesson Malmros, Seniorforsker (AMK Bispebjerg)

Det Nationale
Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Bispebjerg
Hospital

BAGGRUND

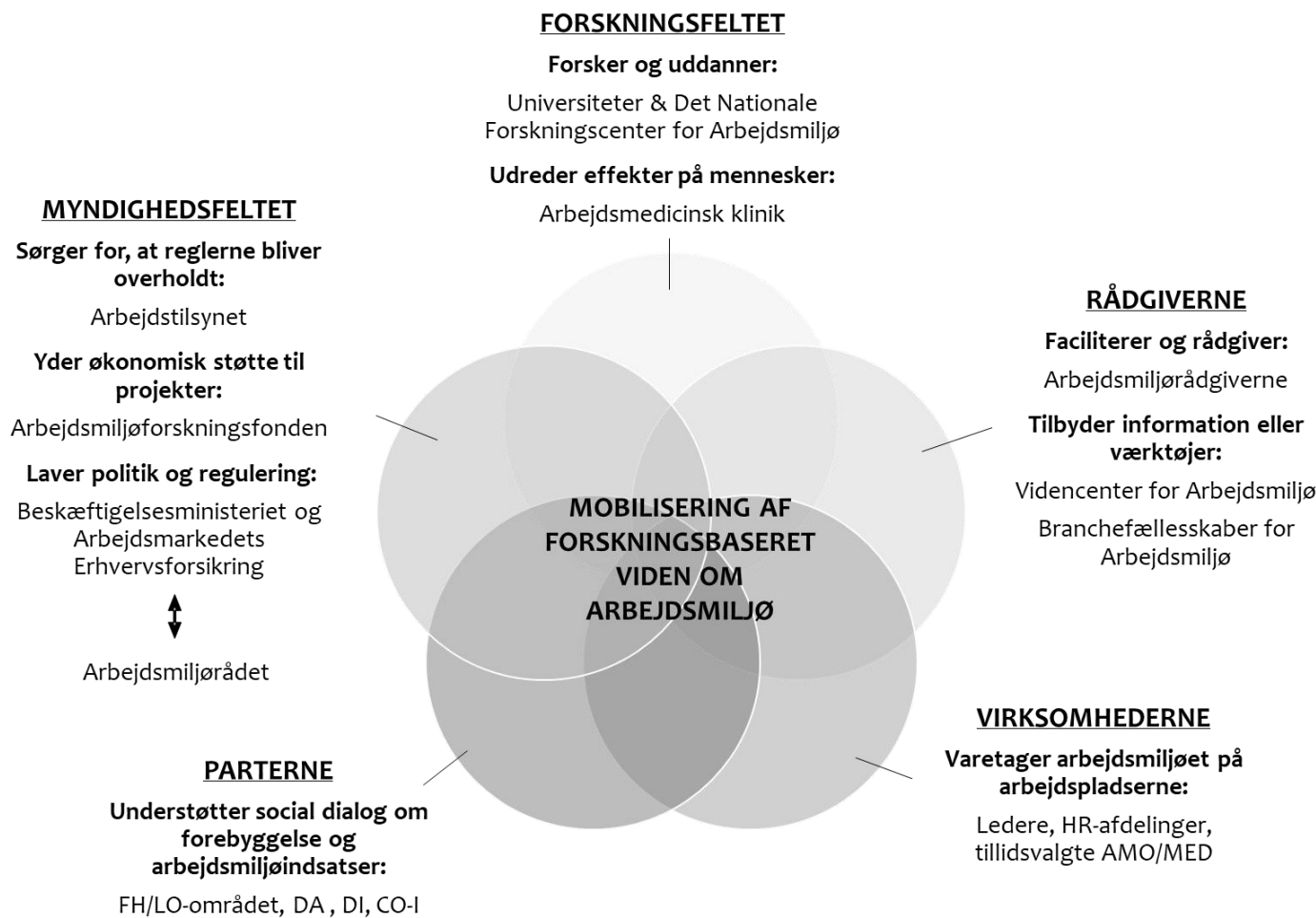
- Hvad er vidensmobilisering
- Problemstillingen i et aktørperspektiv
- Formålet med hvidbogen

DEFINITION AF VIDENSMOBILISERING

- Vidensmobilisering kan kort defineres som den proces, hvorved viden får praktisk anvendelse (Ward 2012, 2017).
- Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø forstår vi i denne bog som:

'En proces, hvor 'forskere', 'brobyggere' og 'forskningsbrugere' gennem relevante aktiviteter understøtter, at forskningen bedst muligt kommer til anvendelse på arbejdspladsen'.

PROBLEMSTILLINGEN I ET BREDT AKTØRPERSPEKTIV

HVIDBOGENS FORMÅL

- At identificere dokumenterede erfaring hvor forskningsbaseret arbejdsmiljøviden bringes i anvendelse i en virksomhedsnær praksis.
- At udvælge og sammenfatte hvilke konkrete aktiviteter der kan fremme videns mobilisering af arbejdsmiljøforskning
- At identificere virkningsmekanismer, som er afgørende for at forskningsviden om arbejdsmiljø kan bringes i anvendelse på arbejdspladsen
- At fremsætte anbefalinger til, hvordan der skabes bedre sammenhæng mellem forskning og praksis og hvordan videns mobilisering fremmes

METODE

- Tværvideenskabelig forskergruppe med ekspertise indenfor:
 - arbejdsmiljøforskning
 - arbejdsmiljø-rådgivning
 - arbejdsmedicin og regulering/tilsyn
- Litteraturudredning baseret på kortlægningsmetode (scoping review):
 - Systematisk litteratursøgning i videnskabelige databaser samt reference søgninger og kontakt til fageksperter
- Tre dialogseminarer med forskere og centrale interessenter i arbejdsmiljøsystemet

DE TRE DIALOGSEMINARER

Deltagere Seminar - tema	Parter og myndighed	Arbejdspladser og brancher	Forskningsmiljøer	Tidspunkt
1. Begreber og kvalitets-normer	Deltager		Deltager	Ifm. fastlæggelse af søgeprofil
2. Metoder til at understøtte udveksling		Deltager	Deltager	Når litteraturudredning gennemføres
3. Fremme af vidensmobilisering	Deltager	Deltager		Når litteraturudredning og sammenfatning foreligger

RESULTATER

- 4 perspektiver (arketyper)
- 7 aktiviteter
- 16 virkningsmekanismer

- 6 konkrete sigtelinjer for videre udvikling af vidensmobilisering

- 10 principper til en ny fælles praksis

CENTRALE PERSPEKTIVER OG SYSTEMATIKKER

PERSPEKTIVER

Typisk
envejs

Ofte
'End of
Grant'

- ❑ Det lineære perspektiv: Fokus på vidensspredning og formidling/kommunikation hvor forskere *udbreder* viden for at nå potentielle brugere (push).
- ❑ Det cykliske perspektiv: Fokus på vidensoverførsel gennem en trinvis proces, hvor brugerne *efterspørger* viden ift. problemforståelse og mulige løsninger (pull & push).
- ❑ Det interaktive perspektiv: Fokus på vidensudveksling, hvor brobyggere *faciliterer* dialog om og/eller oversætter viden i bruger kontekst (exchange).
- ❑ Det systemiske perspektiv: Fokus på vidensoversættelse og grænseovergange mellem forskellige dele (subsystemer) i et system, hvor forskere og brugere *samskaber* innovativ viden i løbet af forskningsprocessen (co-creation).

Arbejds miljø forskning

Forskere

Arbejds miljø i praksis

Forskningsbrugere

Typisk
tovejs

Ofte
løbende

FLERE STRENGE I EN SAMLET STRATEGI

AKTIVITETER OG METODER

Arbejds miljø forskning

Forskere

1. Strategisk kommunikation
2. Engagement af brugere
3. Kapacitetsudvikling og træning
4. Guidelines and forandringslogik
5. Brobyggere og facilitatorer
6. Mødearenaer og netværk
7. Helix-partnerskaber

Arbejds miljø i praksis

Forskningsbrugere

IDENTIFICEREDE VIRKNINGSMEKANISMER

UDVEKSLINGSFELT(ER)

FORSKNINGSFELT

Forskere

Incitament og kompetencer
Kendskab og forståelse
Tilstedeværelse i brugerfelt
Prioritering af KTE ressourcer

Opbygge af relationer
Erkendelse af roller
Praksisfællesskab
Fællesforståelse af problem,
og relevans af løsning
Facilitere udveksling
Linke til ressourcer
Støtte kapacitetsudvikling

PRAKSISFELT

Forskningsbrugere

Udgangspunkt i behov
Parathed og motivation
Inddragelse der taler ind i egen
praksis og beslutninger
Lokale ambassadører
Netværk der fremmer videndeling
og bearbejdning af viden

PRINCIPPER TIL UDVIKLING AF NY FÆLLES PRAKSIS*

1. Udbred en fælles forståelse af vidensmobilisering til støtte for design og prioritering af ressourcer og forskningsaktiviteter samt til udvikling af mål for gennemslagskraft i praksis.
2. Identificer alle vigtige interessenter fra starten af projektet.
3. Skab fælles klarhed over, hvilke problemer man ønsker at løse før projektet udføres.
4. Det bør overvejes hvilke vidensbrobyggere, der er centrale for at styrke relationer, støtte kapacitetsudvikling og facilitere processer mellem forskning og praksis.
5. Fasthold forskningsmæssig kvalitetsvurdering af metode og resultater.
6. Viden skal bruges, når behovet er der – det er ofte i processen – ikke efter.
7. Det er vigtigt at arbejde med modtagerkulturen på arbejdspladsen gennem at udvikle et fælles sprog og fælles mål.
8. Viden skal bearbejdes i forhold til det problem, man vil løse, og ledsages af konkrete handlingsanvisninger til praksis.
9. Ledelses – og samarbejdssystemet skal i spil i tilpasning og oversættelse af forskningsbaserede viden på arbejdspladsen.
10. Forskningsbevillinger bør omfatte krav til anvendelse og støtte udviklingen af denne del i forskningsprocessen.

Tak for ordet

Kontakt: Ulrik Gensby
uge@teamarbejdsliv.dk

